

Súd: Okresný súd Liptovský Mikuláš
Spisová značka: 1Ps/29/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5618203526
Dátum vydania rozhodnutia: 22. 10. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Katarína Podhorcová
ECLI: ECLI:SK:OSLM:2019:5618203526.5

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Liptovský Mikuláš samosudkyňou JUDr. Katarínou Podhorcovou v právnej veci starostlivosti o D. T., nar. XX. XX. XXXX v A. E., trvale bytom Z. R., t. č. bytom Centrum sociálnych služieb ANIMA, so sídlom Liptovský Mikuláš, Jefremovská 634, zastúpeného procesným opatrovníkom Obcou Važec, so sídlom Na Harte 19, Važec, IČO: 00 315 842, v konaní o návrhu navrhovateľa R. T., nar. X. X. XXXX, bytom R., H. D. XXX, okres Liptovský Mikuláš, na obmedzenie spôsobilosti na právne úkony a ustanovenie opatrovníka D. T., za účasti Okresnej prokuratúry Liptovský Mikuláš, takto

rozhodol:

I. Súd obmedzuje D. T., nar. XX. X. XXXX, v spôsobilosti na právne úkony tak, že nie je spôsobilý nakladať so sumou v peňažných prostriedkoch prevyšujúcich 5,- Eur mesačne alebo vecami v hodnote prevyšujúcej 5,- Eur mesačne, nie je spôsobilý uzatvárať dohody, zmluvy, preberať záväzky, ktorých hodnota prevyšuje 5,- Eur mesačne, uzatvárať dohody, zmluvy, preberať záväzky, ku ktorým je podľa dohody zmluvných strán alebo zo zákona potrebná písomná forma.

II. Súd ustanovuje D. T., nar. XX. X. XXXX, za opatrovníka Obec Važec.

III. Opatrovník je povinný D. T. zastupovať pri právnych úkonoch, ktorých hodnota prevyšuje 5,- Eur mesačne, na ktoré D. T. nie je spôsobilý, spravovať jeho majetok v bežných veciach; ak nejde o bežnú vec, musí byť právny úkon schválený súdom.

IV. Opatrovník je povinný podávať Okresnému súdu Liptovský Mikuláš dvakrát ročne, vždy k 31. 7. a 31. 1., účet o správe majetku D. T..

V. Štátu sa náhrada trov konania nepriznáva.

VI. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Dňa 13. 12. 2018 podal R. T. návrh na obmedzenie spôsobilosti na právne úkony svojho brata D. T., nar. XX. X. XXXX. Za opatrovníka menovanému navrhol ustanoviť Obec Važec. Navrhovateľ odôvodnil svoj návrh tým, že D. T. utrpel dňa 18. 11. 2018 v Bratislave vážny úraz hlavy, po ktorom sa podrobil operačnému zákroku vykonanému v Univerzitnej nemocnici Bratislava. V stabilizovanom stave bol 21. 11. 2018 prevezený do Liptovskej nemocnice s poliklinikou v Liptovskom Mikuláši, kde bol hospitalizovaný na oddelení úrazovej chirurgie do dňa 4. 12. 2018. Od uvedeného poranenia hlavy trpí závažnou duševnou poruchou, nie je schopný robiť žiadne právne úkony vo vzťahu k tretím osobám, tak aby si uvedomoval následky svojho konania. Nie je schopný sám si zabezpečovať svoje potreby nevyhnutné na každodenný život, nakladať so svojim majetkom, vstupovať do akýchkoľvek zmluvných záväzkov, či posudzovať následky svojho konania, nespoznáva príbuzných, je fixovaný na lôžku pre

epicystómiu, s ktorou je kŕmený. V čase podania návrhu bol hospitalizovaný na Psychiatrickom oddelení LNŠP v Liptovskom Mikuláši. Podľa psychiatrickej správy zo dňa 4. 12. 2018 je návrat k aptabilite nereálny, bude nutné ho umiestniť v špecializovanom zariadení a vybaviť invalidný dôchodok. Podľa lekárskej správy sa nejedná len o prechodný stav, ale ide o duševnú poruchu trvalého charakteru. V blízkej dobe, v rámci úkonov súvisiacich s umiestnením do zariadenia a s vybavením invalidného dôchodku, či iného kompenzačného príspevku, bude potrebná buď osobná prítomnosť D. T. alebo jeho podpis, avšak jeho zdravotný a duševný stav toto neumožňuje. Navrhovateľ poukázal na skutočnosť, že sám je invalidný dôchodca, stará sa o imobilnú 81-ročnú matku, a teda nie je schopný vykonávať funkciu opatrovníka. Súčasťou návrhu bolo doručenie potvrdenia o pobyte D. T. na adrese R. a lekárskej správy.

2. Na základe predloženej prepúšťacej správy Univerzitetnej nemocnice Bratislava a prepúšťacej správy LNŠP MUDr. Ivana Stodolu Liptovský Mikuláš súd nariadil znalecké dokazovanie a za súdnu znalkyňu z oboru zdravotníctvo a farmácia, odvetvie psychiatria, ustanovil MUDr. L. H., na posúdenie otázok súvisiacich s posudzovaním duševného stavu D. T..

3. Súd v konaní ustanovil za procesného opatrovníka D. T. Obec Važec, ktorá dňa 12. 12. 2018 vyslovila písomný súhlas s ustanovením za opatrovníka D. T..

4. Dňa 18. 9. 2019 vykonala sudkyňa v súlade s ustanovením § 243 ods. 2 Civilného mimosporového poriadku vzhľadnutie D. T. v zariadení Centra sociálnych služieb ANIMA, Jefremovská 634/13, Liptovský Mikuláš, kde je umiestnený. Pri vzhľadnutí, za prítomnosti zdravotnej sestry, D. T. ležal na lôžku, bdel, na pozdrav a nadväzovaný verbálny kontakt sudkyňou nereagoval, usmieval sa, pohľad mal odvrátený. Zapnutý televízny prijímač nesledoval, ležal bez pohybu, na oslovenie prítomnej zdravotnej sestry nereagoval.

5. Na pojednávaní dňa 26. 9. 2019 navrhovateľ zotrval na svojom návrhu na obmedzenie spôsobilosti na právne úkony D. T., v rozsahu podľa úvahy súdu. Oboznámené bolo s obsahom spisu, najmä s lekáskymi správami týkajúcimi sa D. T., oboznámené bolo so súhlasným stanoviskom Obce Važec za ustanovenie opatrovníka D. T., oboznámené bolo s obsahom znaleckého posudku, taktiež so súhlasným stanoviskom zariadenia sociálnych služieb CSS ANIMA Liptovský Mikuláš s umiestnením D. T. do ich zariadenia, oboznámené bolo i s obsahom pripojeného spisu Okresného súdu Liptovský Mikuláš sp. zn. 9Ps/7/2019 v právnej veci ustanovenia opatrovníka D. T. na zastupovanie pri uzatváraní a podpisovaní zmluvy o poskytovaní sociálnej služby a úkonoch súvisiacich s uzavretím tejto zmluvy medzi D. T. a Centrom sociálnych služieb ANIMA so sídlom Jefremovská 634, Liptovský Mikuláš.

6. Znalkyňa MUDr. L. H. na pojednávaní po zákonom poučení uviedla, že D. T. trpí trvalou duševnou poruchou, ktorá sa diagnosticky radí do kategórie organických duševných porúch, jedná sa o posttraumatický postkontúznny syndróm ťažkého stupňa. Utrpel ťažký úraz hlavy v novembri 2018. Vzhľadom na pretrvávajúce prejavy ťažkého posttraumatického mozgového syndrómu, nie je možné očakávať zlepšenie jeho zdravotného stavu vo vzťahu k duševnej poruche. Je schopný prejavíť svoju vôľu len za účelom čiastočného uspokojenia základných biologických potrieb. Nie je možné posúdiť ovplyvniteľnosť inými osobami, nie je schopný orientovať sa v čase, vo vzťahu k plánovaniu budúcnosti, nie je schopný posúdiť dôsledky svojich rozhodnutí vo vzťahu k ich následkom. Je schopný porozumieť len jednoduchým opakujúcim sa vyjadreniam, nie je schopný čítať, písať, počítať, nie je schopný porozumieť písanému textu, nie je schopný pochopiť peňažnú hodnotu vecí, nie je schopný nakladať s peňažnými prostriedkami. Z obsahu znaleckého posudku ďalej vyplýva, že D. T. bol v novembri 2018 prijatý do nemocnice v stave opitosti s ťažkým úrazom hlavy, pravdepodobne v dôsledku pádu, s početnými fraktúrami lebky, pomliaždením mozgu, krvácaním pod mozgový obal a krvácaním do ložísk pomliaždenia. Počas hospitalizácie sa vyvinul aj delirantný stav v spojení s kvalitatívnou poruchou vedomia, nekludom, agresívnym správaním voči okoliu, ale aj sebapoškodzujúcimi aktivitami. Tieto prejavy si vyžadovali opakovanú psychiatrickú intervenciu, po stabilizácii telesného zdravotného stavu, pre pokračujúce poruchy správania aj hospitalizáciu na psychiatrickom oddelení. V apríli 2019 bol prijatý do špecializovaného zariadenia sociálnych služieb. Poúrazové čiastočné ochrnutie pravej strany tela, ktoré spôsobilo imobilitu, sa podarilo zrehabilitovať do takej miery, že je schopný chodiť, ovláda aj horné končatiny. V rámci uzavretého oddelenia sa pohybuje samostatne, trať na izbu, do jedálne, stravuje sa samostatne, pre inkontinenciu je naďalej plienkovaný. V dôsledku ťažkého poškodenia mozgu trpel kombinovanou afáziou, t. j. neschopnosťou porozumieť reči a rozprávať. V tejto oblasti došlo po polročnom odstupe od úrazu k zlepšeniu v tom smere, že je schopný čiastočne porozumieť reči,

ale pretrváva expresívna fatická porucha, vydáva len neartikulované zvuky. Závažne sú narušené jeho vyššie kôrové mozgové funkcie, pamäťové a intelektové schopnosti, pozornosť, myslenie, orientácia, chápanie, nie je schopný písať, čítať, počítať, porozumieť čítanému aj písanému textu. V oblasti emotivity je významné kolísanie, striedajú sa stavy agitovanosti, nekľudu, s pasivitou. Trpí trvalou duševnou poruchou.

7. Navrhovateľ R. T. na pojednávaní zotrval na podanom návrhu a vyjadril súhlas so zisteniami a závermi znalkyne. Vyjadril sa, že do času oznámenia obce, že brat je hospitalizovaný na Psychiatrickom oddelení Liptovskej nemocnice s poliklinikou v Liptovskom Mikuláši po ťažkom úraze hlavy, brata nevidel 14 rokov. Vybavil mu občiansky preukaz, zrušenie živnosti, navštevoval ho, vybavoval mu invalidný dôchodok. Brat nemá žiaden majetok. Asi mesiac po jeho hospitalizácii v Liptovskom Mikuláši sa dozvedel o exekúciách, ktoré sa voči bratovi vedú. Množstvo písomností od exekútorov chodilo i domov ku navrhovateľovi. Exekúcie začali bratovi strhávať i z invalidného dôchodku, ktorý mu vybavil. V minulosti sa dozvedel od brata, že má syna L. T. vo veku asi 30 rokov, navrhovateľ však s ním, ani s jeho matkou, teda bývalou manželkou brata, nikdy nebol v kontakte. Invalidný dôchodok poberá vo výške 358,- eur. Navrhovateľ sa vyjadril, že nemá vytvorené podmienky pre výkon funkcie opatrovníka D. T.. Má nepriaznivý zdravotný stav, absolvoval viaceré operácie. Stará sa o ťažko zdravotne postihnutú matku vo veku 81 rokov, nemá vytvorené ani vhodné bytové podmienky. Jeho zastupovanie nezvládne ani po právnej stránke, ani vo vzťahu ku exekútorom.

8. V záujme overenia informácií o synovi D. T., tiež v záujme zisťovania jeho stanoviska ku otázke výkonu funkcie opatrovníka, bolo pojednávanie odročené.

9. Po vykonaní lustrácie v evidencii obyvateľov Slovenskej republiky boli potvrdené informácie o existencii syna D. T., L. T.. Tento bol súdom vyzvaný, aby sa vyjadril ku otázke opatrovníctva jeho otca. Menovaný súdu dňa 15. 10. 2019 písomne oznámil, že žije so svojou matkou v dvojizbovom byte, v Bratislave, H. P. XXXX/XX. Nemá vytvorené podmienky pre vykonávanie funkciu opatrovníka otcovi.

10. Obec Važec, ktorá ospravedlnila svoju neprítomnosť na pojednávaní dňa 22. 10. 2019, prezentovala v konaní dňa 12. 12. 2018 súhlas s výkonom funkcie opatrovníka D. T., a doposiaľ svoj súhlas nevzala späť.

11. Z obsahu pripojeného spisu Okresného súdu Liptovský Mikuláš sp. zn. 9Ps/7/2019 mal súd preukázané, že D. T. bol prijatý do Centra sociálnych služieb ANIMA v Liptovskom Mikuláši na základe zmluvy o poskytovaní sociálnej služby podpísanej poskytovateľom sociálnej služby a D. T., zastúpeným opatrovníkom ustanoveným na tento právny úkon, Obcou Važec, zo dňa 29. 4. 2019.

12. Podľa § 10 ods. 2 Občianskeho zákonníka ak fyzická osoba pre duševnú poruchu, ktorá nie je len prechodná, alebo pre nadmerné požívanie alkoholických nápojov alebo omamných prostriedkov či jedov je schopný robiť len niektoré právne úkony, súd obmedzí jeho spôsobilosť na právne úkony a rozsah obmedzenia určí v rozhodnutí.

13. Podľa § 231 Civilného mimosporového poriadku (ďalej len CMP) v konaní o spôsobilosti na právne úkony súd rozhoduje o

- a) obmedzení spôsobilosti fyzickej osoby na právne úkony,
- b) zmene obmedzenia spôsobilosti fyzickej osoby na právne úkony,
- c) navrátení spôsobilosti fyzickej osoby na právne úkony.

14. Podľa § 239 CMP, ten, o koho spôsobilosti sa koná, má v konaní spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu.

15. Podľa § 240 ods. 3 CMP rozhodnutie vo veci samej súd okrem zákonného zástupcu alebo procesného opatrovníka doručí aj osobe, o ktorej spôsobilosti sa koná. Osoba, o ktorej spôsobilosti sa koná, môže požiadať, aby jej súd doručoval všetky písomnosti v konaní.

16. Podľa § 241 ods. 1 CMP súd poučí osobu, o ktorej spôsobilosti sa koná, o jej procesných právach a povinnostiach, najmä o práve zvoliť si zástupcu.

17. Podľa § 241 ods. 2 CMP poučenie podľa odseku 1 súd uskutoční spôsobom, ktorý zohľadňuje zdravotný stav osoby, o ktorej spôsobilosti sa koná.

18. Podľa § 242 CMP osoba, o ktorej spôsobilosti sa koná, môže požiadať, aby sa zúčastňoval konania jej dôverník, ktorý nie je jej zástupcom. O tejto možnosti ju súd poučí.

19. Podľa § 243 ods. 1 CMP súd vylúčne osobu, o ktorej spôsobilosti sa koná.

20. Podľa § 243 ods. 2 CMP súd výsluch uskutoční spôsobom, ktorý je vhodný a primeraný s ohľadom na zdravotný stav. Ak je výsluch na ujmu zdravotného stavu, možno od výsluchu upustiť. Súd v takom prípade osobu, o ktorej spôsobilosti sa koná, vzhľadne.

21. Podľa súčasnej právnej úpravy, danej o. i. Civilným mimosporovým poriadkom, je vylúčené rozhodovanie o pozbavení spôsobilosti na právne úkony. Úplné pozbavenie spôsobilosti na právne úkony možno na základe ľudskoprávných štandardov kvalifikovať ako protiprávny úkon. V súlade i s ustálenou judikatúrou Európskeho súdu pre ľudské práva teda úplné pozbavenie spôsobilosti na právne úkony nie je možné. Najprísnejším riešením pri osobách, ktoré trpia duševnou poruchou, môže byť len obmedzenie spôsobilosti na právne úkony súdom, pričom súd vymedzí v rozsudku rozsah právnych úkonov, v akom spôsobilosť na právne úkony obmedzil. Rozhodovanie o spôsobilosti na právne úkony je rozhodovaním o najcitlivejšej otázke existencie človeka a obmedzenie v spôsobilosti na právne úkony je závažným zásahom do prirodzených práv človeka (čl. 5, 10 listiny základných práv a slobôd, čl. 14, 19 Ústavy Slovenskej republiky). Pri uplatňovaní prípadného zásahu do základných ľudských práv a slobôd, teda aj ich obmedzenia, musí byť zachovaná podstata a zmysel obmedzenia, ktoré nesmie byť zneužívané iným účelom, než pre ktorý boli stanovené. Súd sa v konaní vždy musí zaoberať aj tým, či neprichádzajú do úvahy menej radikálne zásahy do integrity fyzickej osoby, než navrhované, rešpektujúc primárny cieľ, a to sledovať záujem dotknutej osoby, a až následne záujem verejných či tretích osôb. Je vylúčené, aby bol preferovaný verejný záujem a záujem tretích osôb pred záujmom dotknutej osoby.

22. S poukazom na nepriaznivý zdravotný stav D. T., súd vykonal v intenciách ustanovenia § 243 ods. 2 CMP jeho vzhľadnutie. S poukazom na zistenia znalkyne, že D. T. je schopný porozumieť len jednoduchým, opakujúcim sa vyjadreniam, nie je schopný čítať, písať, počítať, jeho výsluch na pojednávaní nebolo možné vykonať.

23. V prejednávanej veci, z obsahu vykonaných dôkazov, najmä z obsahu znaleckého posudku znalkyne z oboru zdravotníctvo a farmácia, odvetvie psychiatria, MUDr. L. H., a lekárskeho správ vyplýva, že D. T. trpí trvalou duševnou poruchou, ktorá sa diagnosticky radí do kategórie organických duševných porúch, jedná sa o posttraumatický postkontúzný syndróm ťažkého stupňa.

24. Navrhovateľ v záverečnom návrhu navrhol vyhovieť návrhu na obmedzenie spôsobilosti na právne úkony D. T. v rozsahu podľa úvahy súdu. Za opatrovníka navrhol ustanoviť Obec Važec. Prokurátor, s poukazom na vykonané dokazovanie navrhol obmedziť D. T. v spôsobilosti na právne úkony tak, že ten bude spôsobilý nakladať s peňažnou hotovosťou neprevyšujúcou sumu 5,- eur mesačne a vecami nepresahujúcou 5,- eur mesačne, nie je spôsobilý uzatvárať zmluvy a dohody, preberať na seba záväzky, ktorých hodnota presahuje 5,- eur mesačne, nie je spôsobilý uzatvárať zmluvy dohody alebo preberať na seba záväzky, ktoré zo zákona, alebo na základe dohovoru zmluvných strán vyžadujú písomnú formu. S poukazom na znenie § 27 ods. 3 Občianskeho zákonníka a s poukazom na závery vykonaného dokazovania navrhoval ustanoviť D. T. za opatrovníka Obec Važec.

25. Rozhodnutie o obmedzení D. T. v jeho spôsobilosti na právne úkony v rozsahu uvedenom vo výroku rozsudku, je nevyhnutným zásahom do základných ľudských práv a slobôd D. T., avšak súd zdôrazňuje, že zmysel a podstata uvedeného rozhodnutia sleduje zásadný legitímny cieľ, ktorým je ochrana záujmov D. T., a to v rozsahu nevyhnutnom na zachovanie jeho prirodzených práv. V konaní bolo jednoznačne a bez pochybností preukázané, že D. T. je schopný prejaviť svoju vôľu len za účelom čiastočného uspokojenia základných biologických potrieb, nie je možné u neho posúdiť ovplyvniteľnosť inými osobami, nie je schopný orientovať sa v čase vo vzťahu k plánovaniu budúcnosti, nie je schopný posúdiť dôsledky svojich rozhodnutí vo vzťahu k ich následkom, je schopný porozumieť len jednoduchým, opakujúcim sa vyjadreniam, nie je schopný čítať, písať, počítať, nie je schopný porozumieť písanému textu, nie je schopný pochopiť peňažnú hodnotu vecí, nie je schopný nakladať s

finančnými prostriedkami. Preukázané tiež bolo, že D. T. je odkázaný na špeciálnu starostlivosť, ktorá mu je v súčasnosti poskytovaná v Centre sociálnych služieb ANIMA v Liptovskom Mikuláši. Na základe preukázaného skutkového stavu súd teda považuje návrh R. T. za dôvodný.

26. Podľa § 27 ods. 2 Občianskeho zákonníka zákonným zástupcom fyzickej osoby, ktorú súd rozhodnutím pozbavil spôsobilosti na právne úkony alebo ktorej spôsobilosť na právne úkony súd rozhodnutím obmedzil, je súdom ustanovený opatrovník.

27. V rámci riešenia otázky ustanovenia opatrovníka D. T. bolo v konaní preukázané, že z okruhu blízkych osôb D. T., t. j. jeho syn a jeho dvaja bratia neprejavili vôľu vykonávať funkcie opatrovníka, v prípade navrhovateľa R. T., tomuto fyzický zdravotný stav ani nedovoľuje výkon tejto funkcie. S poukazom na súhlasné stanovisko Obce Važec s výkonom funkcie opatrovníka D. T., súd rozhodol o ustanovení opatrovníka práve Obcou Važec, v ktorej má trvalé bydlisko nielen navrhovateľ, ale v minulosti sa D. T. v obci zdržiaval, pričom zachované mu ostalo miesto trvalého bydliska v danej obci.

28. Súdom ustanovený opatrovník vykonáva svoje práva a povinnosti riadne a dbá na pokyny súdu. Obec Važec je ako opatrovník povinný zastupovať D. T. pri právnych úkonoch, ktorých hodnota prevyšuje 5,- eur mesačne, pri právnych úkonoch, na ktoré D. T. nie je spôsobilý, je povinný spravovať majetok D. T. v bežných veciach, a ak nejde o bežnú vec, musí byť právny úkon schválený súdom. Súd súčasne uložil opatrovníkovi povinnosť podávať Okresnému súdu Liptovský Mikuláš dvakrát ročne, a to k 31. 7. a 31. 1. každého kalendárneho roka, účet o správe majetku D. T..

29. O trovách konania súd rozhodol v súlade s ustanovením § 52 CMP, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania. V súlade s ustanovením § 251 ods. 1 CMP súd súčasne rozhodol o tom, že štátu sa náhrada trov konania nepriznáva. V uvedenej súvislosti súd zdôrazňuje, že trovy dôkazov platí štát, pričom sa jedná najmä o trovy súvisiace s ustanovením a výsluchom znalkyne v konaní.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní od jeho doručenia na Okresnom súde Liptovský Mikuláš. Odvolanie môže podať účastník, v neprospech ktorého bolo rozhodnutie vydané. O odvolaní rozhodne Krajský súd v Žiline.

Popri všeobecných náležitostiach je potrebné v odvolaní uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie možno odôvodniť tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil účastníkovi, aby uskutočňoval jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci.

Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.